

آخرین مصوّبات شورای هدایت استعدادهای درخشان

آیین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز

به ضمیمه:

دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دورشته تحصیلی

در جلسات آبان، آذر و بهمن ۱۳۷۷ «شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی کشور» (دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی) و «آیین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز» پس از بحث و بررسی تصویب گردید. این دو دستورالعمل و آیین نامه را جهت اطلاع خوانندگان عزیز مجله در این شماره به چاپ می‌رسانیم.

سمپاد

○ ○ ○

آیین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز

مقدمه

در اجرای بند ۲ ماده ۲ آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی مصوب جلسه ۳۸۷ مورخ ۷۵/۹/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی برای دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری حرفه‌ای (پزشکی و دامپزشکی) این آیین نامه تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱ : دانشجویان ممتاز که می توانند از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند، عبارتند از:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور

ب - برگزیدگان المپیادهای علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان «پذیرش دانش آموزان برگزیده در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری»)

ج - برگزیدگان جشنواره های خوارزمی با معرفی سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران

تبصره ۱ : برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲ : دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بند های الف تا ج باشند اما به دلیل داشتن ویژگی های استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزش دانشگاه دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می شوند تا پس از بررسی و تأیید شورا بتوانند از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند.

ماده ۲ : در هر یک از دانشگاهها معاونت آموزشی عهده دار انجام کلیه امور مربوط به استعدادهای درخشان در آن دانشگاه است و در صورت ضرورت، دانشگاه می تواند نسبت به تأسیس دفتر ویژه استعدادهای درخشان در حوزه معاونت آموزشی اقدام نماید.

ماده ۳ : برای نظارت بر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشجوی ممتاز، دانشگاه یکی از اعضای هیأت علمی دارای مرتبه استادیاری و بالاتر را به عنوان استاد مشاور وی تعیین می نماید.

تبصره : حق الزحمه استاد مشاور به نحو مقتضی توسط دانشگاه تعیین و پرداخت می شود.

ماده ۴ : دانشجوی ممتاز می تواند برخی از دروس عمومی و پایه را بنا به پیشنهاد استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، بدون شرکت در کلاس، در ابتدای نیمسال تحصیلی امتحان دهد. این دروس جزو حدنصاب واحدهای دانشجو در آن نیمسال تحصیلی منظور نمی گردد.

ماده ۵ : دانشجوی ممتاز می تواند با تأیید استاد مشاور، برخی از دروس مورد علاقه خود را با معرفی دانشکده محل تحصیل خود در دانشکده یا دانشگاه دیگری بگذراند. دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی موظف به ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به این دانشجویان هستند.

ماده ۶ : بنابر تشخیص استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، دانشجوی ممتاز می تواند برخی از دروس اصلی و تخصصی را به طور اختصاصی زیر نظر استاد مربوط بدون حضور در کلاس بگذراند.

ماده ۷ : دانشگاه می تواند به منظور آموزش مباحث جدید علمی به دانشجویان ممتاز، نسبت به تشکیل کلاس ویژه با تعداد کمتر از حد نصاب برای آنان اقدام نماید.

ماده ۸ : به منظور استفاده مطلوب دانشجویان ممتاز از متون خارجی، دانشگاه نسبت به برگزاری کلاسهای ویژه آموزش زبان خارجی برای این دانشجویان اقدام می نماید.

ماده ۹ : دانشجوی ممتاز در هر نیمسال تحصیلی می تواند با تأیید استاد مشاور، حداکثر تا ۲۷ واحد درسی انتخاب کند.

ماده ۱۰ : دانشگاه موظف است تمهیدات لازم را برای شرکت دانشجویان ممتاز در کنفرانس های علمی و کارگاههای آموزشی داخلی فراهم نماید.

ماده ۱۱ : دانشگاه در اختصاص امکاناتی مانند بورس تحصیلی، کمک هزینه تحصیلی، خوابگاه، بن خرید کتاب، استفاده از کتابخانه ها و آزمایشگاهها و ... باید برای دانشجویان ممتاز تسهیلات ویژه قائل شود.

ماده ۱۲ : دانشگاه می تواند با درخواست دانشجوی ممتاز برای تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی پس از تأیید استاد مشاور موافقت نماید.

تبصره : مقررات تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی طی دستورالعمل جداگانه ای ابلاغ می شود.

ماده ۱۳ : چنانچه میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال متولی یا متناوب از ۱۷ کمتر باشد، او نمی تواند از تسهیلات این آیین نامه استفاده کند. در این صورت مطابق مقررات معمول به تحصیل خود ادامه خواهد داد.

ماده ۱۴ : وزارت فرهنگ و آموزش عالی و دانشگاهها حسب مورد، برای استفاده

دانشجویان ممتاز از امکانات مراکز اطلاع رسانی، مؤسسات پژوهشی، باشگاه دانشپژوهان جوان و ... اقدامات لازم را معمول می‌دارند.

ماده ۱۵ : وزارت فرهنگ و آموزش عالی از محل اعتبارات متصرکر خود بودجه‌ای را به نسبت تعداد دانشجویان ممتاز دانشگاهها به آنها اختصاص می‌دهد.

ماده ۱۶ : این آینین نامه در ۱۶ ماده و ۴ تبصره در جلسه مورخ ۷۷/۱۱/۵ شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دورشته تحصیلی

در اجرای تبصره ماده ۴ آینین نامه آموزشی دوره‌های کارданی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه‌ریزی (اردیبهشت ۱۳۷۶)، این دستور العمل به منظور تعیین ضوابط و شرایط تحصیل همزمان دانشجویان ممتاز در دو رشته تحصیلی ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱ : در این دستور العمل به شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی «شورا» و به سازمان سنجش آموزش کشور «سازمان سنجش» و به وزارت فرهنگ و آموزش عالی «وزارت» و به دانشجوی ممتاز به شرحی که در ماده ۲ تعریف می‌شود «دانشجو» اطلاق می‌گردد.

ماده ۱ : دانشجویان مشمول این دستورالعمل عبارتند از:

الف : برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش

ب : برگزیدگان المپیادهای علمی دانشآموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان پذیرش دانشآموزان برگزیده در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری).

ج : برگزیدگان جشنواره خوارزمی با معرفی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران.

تبصره ۱ : برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲ : دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند، اما به دلیل داشتن ویژگی‌های استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزش دانشگاه، دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می‌شوند تا پس از بررسی و تأیید شورا بتوانند از مزایای این آیین نامه بهره‌مند شوند.

ماده ۳ : رشته دوم انتخابی دانشجو برای تحصیل همزمان باید:

الف : در مقطع کارشناسی باشد.

ب : جزو رشته‌های مورد تأیید شورای هدایت استعدادهای درخشان باشد.

تبصره ۱ : رشته دوم انتخابی دانشجو باید از رشته‌های مورد نیاز توسعه فرهنگی (مانند رشته الهیات و زبان و ادبیات فارسی) و یا مورد نیاز توسعه علمی کشور (مانند رشته‌های علوم پایه و فلسفه) و یا از نظر علمی مکمل رشته اول دانشجو (مانند رشته شیمی و زیست‌شناسی برای دانشجویان رشته پزشکی و فیزیک و ریاضی برای دانشجویان رشته‌های مهندسی و رشته زبان خارجی برای اغلب رشته‌ها) و یا شکوفاً‌کننده ذوق هنری دانشجو (مانند رشته‌های گروه آزمایشی هنر) باشد.

تبصره ۲ : سایر رشته‌های مورد تقاضای دانشجویان ممتاز که در تبصره ۱ این ماده ذکر نشده‌است، باید پس از بررسی و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، برای تأیید نهایی شورا به معاونت آموزشی وزارت ارسال شود.

ماده ۴ : دانشجو برای تحصیل در رشته دوم می‌تواند پس از گذراندن حداقل دو نیمسال تحصیلی، درخواست خود را که به تأیید استاد مشاور رسیده‌است، به معاونت آموزشی دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید. معاونت آموزشی دانشگاه کتابً وی را به دانشکده مربوط در همان دانشگاه یا دانشگاه دیگر معرفی و مراتب را به معاونت آموزشی وزارت منعکس می‌کند.

ماده ۵ : دانشجو فقط برای یک بار می‌تواند از مزایای این دستورالعمل استفاده کند و در حین تحصیل در رشته دوم، حق تغییر آن را ندارد.

ماده ۶ : علاوه بر دروس عمومی در صورتی که برخی از دروس پایه، اصلی و تخصصی در دو رشته تحصیلی مشترک باشند، گذراندن آن دروس در رشته اول کافی است.

ماده ۷ : دانشجو می‌تواند با تأیید استاد مشاور در هر نیمسال تحصیلی، حداقل ۲۷ واحد از

مجموع دروس دو رشته را انتخاب نماید.

ماده ۸: حداکثر مدت تحصیل برای دانشجویان مشمول این دستورالعمل، مدت مجاز تحصیل در رشته اول آنهاست.

تبصره: شورای آموزشی دانشکده رشته دوم می‌تواند در موارد خاص حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره اضافه نماید. در این صورت باید مراتب را به دانشکده محل تحصیل رشته اول اعلام کند.

ماده ۹: مادام که دانشجو دروس هر دو رشته را به پایان نرسانده است، شاغل به تحصیل شناخته می‌شود و معرفی وی به اداره نظام وظیفه پس از فراغت از تحصیل در دو رشته خواهد بود.

تبصره: در صورت انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در یکی از دو رشته، با اتمام تحصیل در یک رشته فارغ التحصیل می‌شود.

ماده ۱۰: دانشجو به لحاظ اتمام تحصیلات در هر یک از دو رشته می‌تواند در آزمون ورودی مقطع بالاتر آن رشته شرکت کند.

ماده ۱۱: به دانشجویی که با تأیید گروه آموزشی رشته دوم موفق به گذراندن واحدهای درسی لازم از دروس مقطع کارشناسی آن رشته شده باشد، مدرک رسمی اتمام تحصیل در مقطع کارشناسی رشته دوم اعطا می‌شود.

ماده ۱۲: سایر مقررات مربوط به تحصیل همزمان در دو رشته، تابع آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی و مقررات مصوب وزارت می‌باشد.

ماده ۱۳: این دستورالعمل به صورت آزمایشی طی مدت دو سال تحت نظر معاونت آموزشی وزارت، اجرا می‌شود و در پایان این مدت، مورد بازنگری شورا قرار می‌گیرد.

ماده ۱۴: این دستورالعمل در ۱۴ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۷۷/۱۱/۵ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان در آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.